

STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRAS

Mykolo Romerio universiteto
DALYKINĖ ANGLŲ KALBA IR VERSLAS
STUDIJŲ PROGRAMOS
VERTINIMO IŠVADOS

Grupės vadovas: Jolita Butkienė

Grupės nariai: doc. dr. Laimutė Servaitė

Vilnius
2014

DUOMENYS APIE ĮVERTINTĄ PROGRAMĄ

Studijų programos pavadinimas	Dalykinė anglų kalba ir verslas
Studijų sritis	Humanitariniai mokslai
Studijų kryptis (šaka)	T900 Filologija
Studijų programos rūšis	Universitetinės studijos
Studijų pakopa	antroji
Studijų forma (trukmė metais)	nuolatinė (2 m.)
Studijų programos apimtis kreditais	120
Suteikiamas laipsnis ir (ar) profesinė kvalifikacija	Filologijos magistras

TURINYS

TURINYS.....	3
I. ĮŽANGA.....	4
II. PROGRAMOS ANALIZĖ	5
2.1. Programos tikslai ir studijų rezultatai.....	5
2.2. Programos sandara	7
2.3. Personalias	11
2.4. Materialieji ištekliai.....	11
2.5. Studijų eiga ir jos vertinimas	12
2.6. Programos vadyba	13
III. REKOMENDACIJOS.....	15
IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS.....	16

I. ĮŽANGA

Ketinamą vykdyti universitetinių studijų pirmosios pakopos programą *Dalykinė anglų kalba ir verslas* (toliau – Programa), kurią numato įgyvendinti Mykolo Romerio universitetas (toliau – MRU), vertino Studijų kokybės vertinimo centro (toliau – SKVC) sudaryta ekspertų grupė: ekspertės doc. dr. Laimutė Servaitė ir Jolita Butkiene. Grupės darbą koordinavo ir jos vizito į MRU metu dalyvavo SKVC Studijų vertinimo skyriaus vedėjo pavaduotoja Aušra Rostlund. Išorinio vertinimo tikslas – atlikti ketinamos vykdyti studijų programos analizę bei pateikti rekomendacijas studijų programai tobulinti. Vertinant Programą buvo remiamasi MRU pateiktu ketinamos vykdyti studijų programos aprašu ir 2014 m. gegužės 27 d. vykusio ekspertų vizito į MRU rezultatais.

Programos aprašas su priedais ekspertų grupės nariams buvo pateiktas 2014 metų balandžio 15 dieną. Išorinį vertinimą ekspertų grupė pradėjo nuo ketinamos vykdyti studijų programos aprašo ir jos priedų analizės. Vertinant programą vadovautasi universitetines studijas reglamentuojančiais įstatymais ir kitais normatyviniais teisės aktais, SKVC direktoriaus 2013 m. balandžio 22 d. įsakymu Nr. V-23 patvirtinta *Ketinamos vykdyti studijų programos aprašo rengimo, jos išorinio vertinimo ir akreditavimo metodika* (toliau – Metodika), kitais išoriniam vertinimui reikalingais dokumentais. Iki vizito į MRU grupės vadovė gavo ir susistemino preliminarias grupės narių pastabas, vertinimus, klausimus.

2014 m. gegužės 27 d. vyko ekspertų grupės vizitas į MRU, kur ekspertės susitiko su Filosofijos ir humanistikos instituto ir Ekonomikos ir verslo fakulteto administracija, Programos aprašo grupės rengėjais, numatomais Programos dėstytojais, socialiniais partneriais susipažino su fakulteto materialine baze (auditorijomis, biblioteka). Vizito pabaigoje MRU administracijos atstovai ir dėstytojai buvo supažindinti su bendraisiais ekspertų grupės pastebėjimais ir apibendrinimais.

Vizito metu ekspertų grupei buvo sudarytos tinkamos darbo sąlygos. Susitikimai vyko draugiškoje darbingoje aplinkoje, buvo sudarytos sąlygos konstruktyviam ekspertų ir universiteto bendruomenės narių bendravimui ir bendradarbiavimui.

2014 m. birželio 16d. ekspertų grupė parengė ir SKVC pateikė Programos vertinimo išvadų projektą, kuris buvo išsiųstas Programos rengėjams susipažinti ir pateikti savo pastabas dėl faktinių klaidų.

II. PROGRAMOS ANALIZĖ

2.1. Programos tikslai ir studijų rezultatai

Pateiktos vertinti ketinamos vykdyti studijų programos *Dalykinė anglų kalba ir verslas* tikslas „Parengti tarpdisciplininį išsilavinimą turinčius specialistus – filologus, dalykinės anglų kalbos specialistus gebančius suprasti, analizuoti ir spręsti verslo kalbų (anglų ir lietuvių) informacinius bei komunikacinius uždavinius, susijusius su šiuolaikinio verslo kūrimu, valdymu, administravimu ir plėtra, išmanančius ir įvaldžiusius verslo diskursą anglų ir lietuvių kalbomis, dalykinę terminologiją, vertimą bei verslo komunikaciją“ (Aprašas, p. 3) – suformuluotas remiantis pasiteisinusia ir jau prigijusia tarpdisciplinine studijų praktika. Užmojis taikyti tokį požiūrį yra neabejotinai sveikintinas, tačiau atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta Programos apraše (toliau – Aprašas), manytina, kad jis nėra pasiekiamas. Ketinamai vykdyti studijų programai „Dalykinė anglų kalba ir verslas“ stinga koncepcijos ir vientisumo. Tam, kad tai būtų tikrai tarpdisciplininė studijų programa, jos dalykinės kalbos ir verslo dalys turėtų būti susiję, kalbos dalykai orientuoti į verslo klausimus. Pateiktoje studijų programoje kalbos dalykai savo turiniu ir rekomenduojama literatūra nėra orientuoti į verslo diskursą, o specifinių verslo dalykų studijų rezultatų studentai pasiekti negalės, nes tam neturi būtino pasirengimo. Todėl pagrįstai kyla klausimas, ar įmanoma spręsti verslo kalbos uždavinius, nežinant pačios verslo esmės, ir kuo konkrečiai toks verslo kalbos, bet ne verslo, specialistas būtų naudingas verslo įmonėje? Taip pat kyla abejonų dėl paties programos tikslo formuluotės korektiškumo, kadangi jis sutampa su programos studijų dalykų *Verslo diskursas anglų kalba I ir Verslo diskursas anglų kalba II* tikslais (p. 145, p. 151)

Studijų programos studijų rezultatai tik iš dalies atitinka *Dublino aprašuose* numatytą lygmenį, pagal kurį antroji studijų pakopa grindžiama pirmosios pakopos išsilavinimu, studijų rezultatai „Gebėjimas taikyti tarpdisciplininių tyrimų metodus naujai besiformuojančiose filologijos, informatikos ir ekonomikos mokslų srityse“ (p. 4) ar „Gebėjimas analizuoti ir priimti sprendimus nuolat besikeičiančioje vidinėje ir išorinėje verslo sistemų aplinkoje“ (p. 4) yra praktiškai nepasiekiami, nes tam prielaidų nesudaro studentų pasirengimas studijuoti specifinius verslo dalykus, o ir neužtikrina Programos turinys. Pateikti programos studijų rezultatai labai abstraktūs, trūksta detalumo, programa numato ugdyti tik 2 socialinius ir 2 asmeninius gebėjimus. Apraše (p. 8) ir susitikimuose su programos rengėjais ir dėstytojais buvo teigiama, kad, apklaustų darbdavių nuomone, užsienio kultūrų išmanymas labai praturtintų verslo įmones, tačiau nei programos, nei dalykų studijų rezultatuose šių gebėjimų ugdymas neatspindėtas.

Taigi Programos tikslas ir numatomi studijų rezultatai tik iš dalies koreliuoja tarpusavyje.

Programos poreikis grindžiamas Europiniais dokumentais ir VU publikuotais 2010m. ir 2011m. rinkos tyrimais, pagrindžiančiais vertėjų poreikį. Programos rengėjai taip pat cituoja eurobarometro apklausos rezultatus, kuriuose akcentuojama perkeliamųjų gebėjimų svarba, tačiau programos rengėjai programos apraše tokių studijų rezultatų neakcentuoja. Tikėtina, kad įgytas tarpdisciplininis išsilavinimas galėtų išplėsti absolventų įsidarbinimo ir karjeros galimybes, tačiau pateikti darbdavių atsiliepimai apie ketinamą vykdyti programą akcentuoja „užsienio kalba komunikuojančių verslo specialistų poreikį, specialistų, suprantančių įmonės vadybos specifiką“ (p. 42, p. 43). Vizito metu būtų buvę labai naudinga susitikti daugiau socialinių partnerių – darbdavių, ypač dalyvavusių rinkos tyrime, programos poreikio pagrindime ir programos kūrime, įsivaizduojančių programos absolventų poreikį ir jų įdarbinimo galimybes. Du į susitikimą atvykę darbdaviai teigė matantys būsimus absolventus kaip vertėjus, kurie įmonėse nėra reikalingi kaip nuolatiniai darbuotojai – jų paslaugas, reikalui esant, patogiau užsisakyti iš vertimų agentūrų.

Programos absolventų profesinės veiklos galimybės Apraše nurodomos labai abstrakčiai, pasitaiko ir loginių klaidų, pvz., teigiama, jog absolventai galės dirbti „stambiojo ūkio sektoriuje (pramonės, prekybos, statybos, transporto, viešojo sektoriaus ir kt. įmonėse), tiek ir švietimo, mokslo, kultūros, žiniasklaidos, viešųjų ryšių ir kt. srityse“ (p. 33), taip pat „nacionalinėse, ES ar tarptautinėse organizacijose, tarptautinio verslo srityse, savivaldybių, apskričių, ministerijų, kitų žinybų tarptautinių ryšių skyriuose, ekonominėse tarnybose, verslo konsultacines paslaugas teikiančiose bendrovėse bei kitose verslo struktūrose, taip pat ir įvairiose verslo kūrimo, plėtros ir valdymo projektuose, kadangi bus puikiai įvaldę anglų kalbą bei įvairius tarptautinio verslo aspektus“ (p. 33). Vizito metu paprašius patikslinti absolventų įsidarbinimo galimybes, studijų programos rengėjai bei programos dėstytojai pažymėjo, jog absolventai galėtų dirbti vertėjais, projektų vadovais, referentais, personalo vadovais, vidurinės grandies vadybininkais, padalinių vadovais tarptautinėse kompanijose, tačiau nagrinėjamos programos turinys tikrai nesuteikia kompetencijų, reikalingų dirbti personalo ar padalinių vadovais.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

Pagrindinė Programos tikslų ir studijų rezultatų srities silpnybė – ketinamai vykdyti studijų programai “Dalykinė anglų kalba ir verslas” stinga koncepcijos ir vientisumo. Trūksta dermės tarp programos pavadinimo, programos tikslo, programos turinio ir teikiamos kvalifikacijos, taigi programos pavadinimas Dalykinė anglų kalba ir verslas yra per platus.

Srities stiprybe laikytinas pagrįstas ir aiškiai nusakytas tarpdisciplininės Programos poreikis, nors konkrečių statistinių duomenų Apraše nepateikiama.

2.2. Programos sandara

Programos sandara atitinka formaliuosius universitetinėms antrosios pakopos studijų programoms keliamus reikalavimus. Programą sudaro tokio pobūdžio programoms įprastas 120 kreditų skaičius. Iš jų krypties studijoms skiriama 60 kreditų, verslo studijų krypties daliai – 30 kreditų, baigiamajam magistro darbui 30 kreditų. Siekiant teorinių, praktinių ir savarankiškų studijų vientisumo, studijų plane auditoriniam darbui skiriama 844 val. (27,4% visos studijų programos apimties), tame tarpe paskaitoms skirta 432 val. (14% visos studijų programos apimties), praktiniams užsiėmimams – 376 val. (12,2% programos apimties), atsiskaitymams – 36 val. (1,1% programos apimties), savarankiškam studentų darbui 2234 val. (72% programos apimties). Toks savarankiško ir auditorinio darbo valandų paskirstymas atrodo racionalus ir pagrįstas.

Siekiant įgyvendinti tokio pobūdžio studijų programą, beveik visi ketinamos vykdyti programos dalykai yra privalomi, studentai turi galimybę rinktis tik du dalykus. Verta pastebėti, kad rengiant plačią, tarpdisciplininę studijų programą, būtina ir studijas organizuoti atitinkamai, studijų programoje numatant sąlyčio, integralius dalykus, mažiau dėmesio skirti siaurai specializuotiems dalykams, pvz. *Verslo rizikos valdymas, Verslo sistemų kūrimas ir tinklaveika*. Programos studentams, neturintiems verslo pagrindų, būtų vertingesni studijų dalykai, nagrinėjantys pagrindines verslo organizacijos funkcijas: finansus, rinkodarą, žmogiškuosius išteklius, verslo procesus, projektų valdymą, tačiau pastarasis studijų programoje siūlomas tik kaip alternatyviai pasirenkamas dalykas. Tokių studijų dalykų poreikį pažymėjo ir vizite dalyvavę socialiniai partneriai.

Apraše pateikiami gana išsamūs duomenys apie studijų dalykų apimtį kreditais ir valandomis, tenkančiomis kontaktiniam ir savarankiškam darbui. Programos rengėjai teigia, kad studentai turi teisę studijuoti pagal individualų planą, baigti studijas per trumpesnę ar ilgesnę laiką. Nėra aišku, kaip studentai gali baigti studijas per trumpesnę laiką, jei kiekviename semestre numatyta 30 kreditų. Pažymėtina, jog ketvirtas semestras, kada rašomas baigiamas magistrinis darbas, yra trumpesnis (12 savaičių), tai **prieštarauja kreditu sampratai** ir studijas reglamentuojantiems įstatyminiams aktams. Apraše teigiama, jog du studijų dalykus bus galima studijuoti nuotoliniu būdu, tačiau nėra detalizuojama, kurie tai bus dalykai. Taip pat Apraše teigiama, jog studijų plane II –ą semestrą numatytas judumo langas, kada studentai **privalo** pasirinkti užsienio universitetą. Taip pat apraše aiškinama, jog jei

studentai neturi galimybės dėl asmeninių priežasčių išvykti, jiems sudarytos sąlygos tęsti studijas pagal numatytą planą. Taigi nėra aiškios koncepcijos, ar mobilumas yra **privalomas ar pasirenkamas** šios studijų programos elementas. Vizito metu programos rengėjai aiškiau atsakymo taip pat nepateikė, nors pažymėjo, jog dėl bendradarbiavimo tariamasi su Rygos ir Kordobos universitetais. Programos rengėjai teigė, jog studentai pagal mainų programas galės vykti studijuoti ir verslo dalykų, tačiau pagrįstai kyla abejonių, ar neturintys reikiamo pirmosios pakopos pasirengimo studentai bus pajėgūs studijuoti antrosios pakopos verslo krypties dalykus.

Dalykų aprašai atitinka keliamus reikalavimus, juose numatyti mokymo/-osi metodai, iš esmės aiški studijų rezultatų vertinimo sistema. Tačiau kelia abejonių kai kurių studijų dalykų turinio atitikimo antrosios pakopos reikalavimams. Studijų programa vadinasi “Dalykinė anglų kalba ir verslas”, tačiau dalykinė, arba verslo, kalba studijuojama tik “Verslo diskurse anglų kalba” (I ir II semestrai); šio dalyko pagrindinis vadovėlis - “Market Leader” - universitetuose paprastai naudojamas ekonomikos/vadybos/verslo krypties bakalauro studijų programose, studentams lygiagrečiai įgyjant verslo pagrindus. Taip pat reikia pažymėti, jog studijų dalykų *Verslo diskursas anglų kalba I* ir *Verslo diskursas anglų kalba II* (p. 145, p. 151) tikslas ir studijų rezultatai yra identiški, temos taip pat pasikartoja. Pasigendama dalyko logikos ir struktūros – *Verslo diskursas anglų kalba II* dalyko apraše tiesiog pateikiamas vadovėlio turinys. Nors teigiama, jog programa ugdyt gebėjimą versti iš anglų į lietuvių kalbą, kelia nuostabą ir pačių temų formuluotės, verslo terminų vertiniai į lietuvių kalbą, pvz., „Vadovavimas darbo diskusijai“ „Investavimas ir rizikos atlygis“, „Reklama ir konsultavimas. Įtikimumas. Kalbėjimas apie tai, kaip mes esame įtikinami ir įtakojami. Idėjos pardavimas. Mokėjimas pasakyti ir atsakyti į pagyrimus“, „Susidorojimas su sunkiais klausimais“, „Susidorojimas su nesusipratimais“, ir kt. (p. 154-155).

Kalbos dalykai deklaruoja sąryšį su verslo diskursu tik dalyko siekiniuose (pavyzdžiui, “Medijų tekstų analizės” siekiniai: “Gebėti kurti, analizuoti, versti dalykinius tekstus anglų ir lietuvių kalbomis raštu ir žodžiu verslo aplinkoje. Gebėti analizuoti verslo diskursą anglų ir lietuvių kalbomis. Gebėti integruoti fundamentines verslo komunikacijos žinias profesinėje veikloje. Gebėti argumentuotai perteikti apibendrintą su verslo diskursu susijusią informaciją viešųjų ryšių erdvėje, naudojant daugiaterpes aplinkas. Gebėti analizuoti ir vertinti konkrečias verslo komunikacijos situacijas ir efektyviai pritaikyti sprendimus atliepiančią šiuolaikinius verslo valdymo ir plėtros iššūkius”), tačiau nei šio kurso temos, nei rekomenduojama literatūra neturi nieko bendro su verslo tematika. Kai kurie dalykai (pavyzdžiui, “Pragmatika” ar “Daugiaterpės komunikacijos”) net siekiamus tikslus sieja su kalbotyros ar literatūros ir

meno kontekstais. Apskritai, šios programos kalbos dalykų rinkinys labiau derėtų prie vertimo studijų programos.

Kai kuriuose aprašuose gerokai per ilgi rekomenduojamos literatūros sąrašai (pavyzdžiui, „Terminologijos“ kurse siūloma 18 privalomos literatūros šaltinių, be to, pasenusių (1980, 2002, 2005 metų). Senoka literatūra rekomenduojama ir „Lyginamosios teksto analizės ir vertimo“ sande (1990, 2001 metų).

Vienas iš analizuojamos programos studijų rezultatų yra „Gebėjimas versti dalykinius tekstus anglų ir lietuvių kalbomis raštu ir žodžiu verslo aplinkoje“. Tačiau vertimo įgūdžiams įgyti skirtas tik vienas 6 kreditų kursas – „Lyginamoji teksto analizė ir vertimas“, ir tas iš esmės orientuotas į teksto analizę: dviem su vertimu susijusioms temoms – vertimo strategijų ir įrankių studijoms – skirta 12 kontaktinio ir 16 savarankiško darbo valandų, tikrai nepakankamų vertėjui parengti.

Konstatuotina, jog kelia abejonų, ar studentai, neturintys verslo/vadybos/ekonomikos pagrindų gebės sėkmingai studijuoti *Verslininkystės, Tarptautinio verslo, Verslo rizikos valdymo* studijų dalykus, kadangi šių dalykų aprašuose *Verslo pagrindai* yra nurodomas kaip būtinas pasirengimas šiems studijų dalykams studijuoti (p. 126, p. 135, p. 141), tačiau nėra įrodymų, jog šios studijų programos studentai tokį pasirengimą turi. Todėl manome, jog ir šiuose studijų dalykuose numatytų studijų rezultatų pasiekti studentai negalės, pvz., „Įgytos ir išvystytos tarptautinio verslo vadovavimo bei administravimo žinios“, „Įgytos bei išvystytos marketingo, žmoniškųjų išteklių vadybos tarptautinio verslo erdvėje kompetencijos“, „Gebėti analizuoti rinkos paskolų, likvidumo ir operacinę rizikas, o taip pat naudoti įvairias šių rizikų įvertinimo ir valdymo modelius bei metodologijas verslo įmonės veikloje, „gebėti analizuoti verslo riziką, globalinę riziką, ekonominio aktyvumo svyravimo riziką, išteklių riziką, valiutinę riziką bei jų įtaką ryšiams su partneriais ir vartotojais“, „gebėti atpažinti rizikos valdymo sistemoje kylančias problemas naudojant įvairius rizikos vertinimo metodus“, „gebėti naudotis matematiniais tyrimo metodais įvertinant verslo įmonės riziką“ (p. 126, p. 135, p. 141).

Verslumas ir savisamda (p. 167) studijų dalyko įtraukimas į šią programą yra motyvuotas ir pagrįstas, tačiau kai kurie šio dalyko studijų rezultatai nėra suprantami ir korektiški, pvz., „ Žinoti ir suprasti verslumo esmę ir jo galimybes ženkliai padidinti darbo (darbovietės) pajamas iš efektyvesnės veiklos ir kapitalo valdymo“, „Turės žinių savarankiškai formuluoti naujas verslo organizavimo idėjas, priimti ir palaikyti inovacijas“ (p. 168); nesuprantamos ir šios studijų dalyko temos, pvz., „Profesinė vertė bei unikalumas ir jų reikšmė profesinėje karjeroje“, „Lyderystė ir jos sąsajos su verslumu ir darbo statusu“, „Ambicingų tikslų įgyvendinimo metodika...“, „Šeiminingo mąstymo turinio ir ypatumų

analizė“, „Darbo ir verslo pajamų apgynimo teisiniai būdai“ ir kt. bei užduotys studentams, pvz., „Profesinės karjeros ir pajamų gyvenimo kokybei gerinti scenarijų parengimas“, „Gyventojų ir verslo poreikių ir neišspręstų problemų studijuojamos profesinės veiklos srityje analizė“ (p. 171, p. 174).

Nors vizito metu programos rengėjai patvirtino, jog visi verslo dalykai bus dėstomi anglų kalba, *Tarptautinio verslo* studijų dalyko apraše pateikta privaloma literatūra tik lietuvių kalba, nors tokio pobūdžio programoje būtų logiška, jei dominuotų anglakalbė literatūra. Taip pat privalomos literatūros sąrašuose trūksta mokslinių straipsnių, kurie yra būtini magistrantūros studijų pakopoje.

Labai svarbus dalykas, leidžiantis pademonstruoti per visus studijų metus įgytus studentų gebėjimus, yra Magistro darbas. Magistro baigiamasis darbas rengiamas antrame ketvirtame semestruose, tačiau studijų dalyko tikslas, studijų rezultatai dalykų aprašuose yra identiški. **Baigiamojo darbo** apraše neatskleista šio dalyko specifika, kalbos ir verslo integracija, reikalinga studijuojant šioje Programoje. Nėra aiški darbų temų pasirinkimo, reikalavimų darbų rengimo ir gynimo procedūra. Vizito metu programos rengėjai paaiškino, jog verslo dalies dėstytojai gali būti kviečiami konsultantais, taip pat bus siūlomos ir tarpdisciplininės baigiamojo darbo temos.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

Tarp pagrindinių Programos sandaros silpnųbių paminėtina tai, kad kalbos ir verslo dalykai neturi jokių sąsajų, specifiniams verslo krypties dalykų studijoms studentai neturi būtino pasirengimo, o tai nesukuria galimybių pasiekti numatomų studijų rezultatų. Dėstomi verslo dalykai komponuojami mechanišku būdu, neatsižvelgiant į programos tikslą. Be to, studentų darbo krūvis Programoje išdėstytas labai netolygiai, kai kurių semestrų apimtis savaitėmis yra per trumpa ir prieštarauja studijas reglamentuojantiems aktams. Taisytinai baigiamojo darbo aprašas, nes jis neatspindi šios Programos specifikos. Taisytinai *Veršlumas ir savisamda* (SAR, p. 167), *Verslo diskursas anglų kalba II* studijų rezultatai ir turinys.

Programos sandaros stiprybe laikytinas bandymas sukurti tarpdisciplininę studijų programą, suteikiančią studentams platesnių žinių iš skirtingų sričių: specializuotos užsienio kalbos ir verslo.

2.3. Personalas

Programą ketina realizuoti Filologijos ir humanistikos instituto bei Ekonomikos ir finansų fakulteto dėstytojai.

Programos vykdymui numatomas pasitelkti personalas iš esmės atitinka teisės aktų reikalavimus. Iš 2 lentelėje (Aprašas, p. 16–17) išvardytų dėstytojų sąrašo, 9 priede pateiktų jų gyvenimo aprašymų ir dalykų aprašų matyti, kad Programai realizuoti pasitelkti 12 dėstytojų, 6 turi profesoriaus pedagoginį vardą ir/arba eina profesoriaus pareigas, iš jų 2 yra socialinių mokslų profesoriai, 5 turi docento vardą ir/ar eina docento pareigas ir vienas asistentas. Programos dėstytojų gyvenimo aprašymai parengti pagal vieningus reikalavimus, pateikti publikacijų sąrašai.

Programos dėstytojai yra patyrę mokslininkai, tai matyti iš anksčiau minėtos personalo sudėties, dalyvauja projektinėje veikloje, Erasmus judumo programoje. Tačiau atkreiptinas dėmesys į tai, kad absoliuti dauguma kalbos dalykų dėstytojų yra apgynusios socialinių mokslų edukologijos krypties disertacijas ir jų moksliniai interesai (publikacijos, projektai) irgi priklauso edukologijos sričiai (užsienio kalbų dėstymo metodika, informacinis raštingumas, mokymosi aplanko metodas, etc.). Tik viena dėstytoja turi publikaciją iš vertinamosios programos srities (mokomąją knygą *Business English*).

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

Programos personalo stiprybe laikytina tai, kad Programos vykdymui numatoma pasitelkti personalo skaičius ir sudėtis atitinka teisės aktų reikalavimus, yra aktyvūs mokslininkai, aktyviai dalyvauja judumo, projektinėse veiklose.

Pagrindine Programos personalo silpnyste laikytina tai, jog programos dėstytojų tyrimų sritis priklauso edukologijos sričiai.

2.4. Materialieji ištekliai

Kaip nurodyta Apraše, MRU turi gerai įrengtas auditorijas, pritaikytas didesniems ir mažesniems studentų srautams. Auditorijų ir vietų skaičius Programai realizuoti yra pakankamas.

Vizito metu ekspertės įsitikino, jog visos fakulteto auditorijos atitinka šiuolaikinius reikalavimus. Jos aprūpintos studijų procesui reikalinga įranga: įrengta stacionari

multimedijos įranga, veikia belaidžio ryšio sistema, įdiegta ir naudojama virtualaus mokymosi aplinka MOODLE, videokonferencijų įranga. Auditorijos ir biblioteka yra pritaikyti neįgaliųjų poreikiams.

MRU biblioteka studentus ir dėstytojus aptarnauja I rūmuose. MRU bibliotekoje yra labai daug kokybiškų ir svarbių šaltinių, tinkamų Programai įgyvendinti, pakankamas duomenų bazių skaičius, aktyviai naudojama konferencijų įranga, MOODLE aplinka, vizito metu programos rengėjai pažymėjo, jog planuojama įsigyti kompiuterizuotą vertimo programą TRADOS. Studentai turi puikias sąlygas savarankiškam ir grupiniam darbui, tačiau iš pateikiamų kai kurių kursų aprašų matyti, naujausios literatūros visgi stokojama.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

Pagrindine Programos materialijų išteklių silpnyste laikytina kai kurių Programai reikalingų naujesnių šaltinių stoka.

Pagrindine materialijų išteklių srities stiprybe laikytina tai, kad reikalinga studijoms įranga ir numatytos patalpos yra tinkamos ir jų pakanka.

2.5. Studijų eiga ir jos vertinimas

Studentų priėmimo į Programą reikalavimai yra koreguotini iš esmės: turi būti numatytas minimalus socialinių mokslų srities kreditų skaičius, kuris įgalintų pasiekti studijų programoje numatytus studijų programos verslo dalies studijų pasiekimus.

Studentų pasiekimų vertinimą reglamentuoja MRU 2011 Senato nutarimas, Studijų tvarkos, juose pateikiami aiškūs vertinimo kriterijai ir procedūros. Apraše pateikta studentų pasiekimų vertinimo sistema yra gana aiški, daugeliu atvejų glaudžiai susijusi su studijų metodais. Numatomi naudoti studentų pasiekimų vertinimo metodai – praktinių darbų atsiskaitymas, savarankiškas darbas, individualaus ir grupinio darbo užduočių įvertinimas, komandinio projekto pristatymas ir vertinimas, praktinio darbo atsiskaitymas, viešas magistro darbo gynimas ir kt. Programoje numatyti studijų metodai, kaip nurodoma Apraše, yra įvairūs. Jie apima tokius šiuolaikiniame pasaulyje žinomus metodus, kaip atvejų analizė, aplanko sudarymas, savirefleksija, šaltinių analizė, įvairiausių rašto darbų rašymas ir gynimas ir pan. Rengėjai pabrėžia į studentą orientuotų studijų, informacinių komunikacinių technologijų gebėjimų ugdymo svarbą, projekto metodą bei tyrėjo kompetencijos ugdymo svarbą.

Tačiau reikia pastebėti, kad kai kurie nurodyti studijų ir vertinimo metodai Programos verslo komponente nėra tinkami dėl studentų pasirengimo tokioms studijoms stokos.

Akademinė informacija studentams pateikiama interneto svetainėje, administracija ir dėstytojai konsultuoja studijų klausimais, numatytos konsultacijų valandos, paskaitų medžiaga studentams pateikiama MOODLE aplinkoje, universiteto interneto svetainėje pateikiami detalūs studijų dalykų aprašai. Universitetas turi formalizuotas savaiminiu ir neformaliuoju būdu įgytų kompetencijų pripažinimo procedūras ir praktiką. Tvarkaraščiai skelbiami ne vėliau kaip savaitė iki semestro pradžios.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

Pagrindine Programos studijų eigos ir jos vertinimo srities silpnybe laikytina studentų atrankos ir priėmimo į vertinimui pateiktą programą reikalavimų ir Programos tikslų neadekvatumas. Tai, kad stojimo reikalavimuose nėra privalomo socialinių mokslų komponento, iš esmės neleidžia užtikrinti, kad bus galima pasiekti programos tikslą ir kai kuriuos studijų rezultatus.

Pagrindine šios srities stiprybe laikytina studijų metodų ir studentų pasiekimų metodų įvairovė ir jų šiuolaikiškumas.

2.6. Programos vadyba

Ketinos vykdymo Studijų programos rengimo, aprobavimo ir tvirtinimo procesas išsamiai aprašytas Aprašo 30 psl. Studijų programos vykdymo, atnaujinimo ir kokybės užtikrinimo procesuose dalyvauja studijų programos komitetas, kurį sudaro programos dėstytojai, studentai ir socialiniai partneriai. Du kartus per metus planuojama atlikti studentų apklausas dėl studijų kokybės, rezultatai bus aptariami kartu su studentų atstovais. Taip pat numatoma kolegų paskaitų, seminarų, tarpinių atsiskaitymų ir egzaminų stebėseną bei aptarimą, bus rengiami studijų komiteto posėdžiai, kuriuose bus analizuojama studijų eiga, rezultatai, programos tobulinimo gairės. Nors Programos stebėseną aprašyta išsamiai, tačiau trūksta konkretumo, nėra paaiškinta kaip bendradarbiaus du universiteto padaliniai, vykdančys programą, koks buvo socialinių partnerių vaidmuo rengiant programą bei kas yra atsakingas už nekokybiškai parengtus kai kuriuos šios ketinamos vykdymo studijų programos dalykų aprašus. Todėl konstatuotina, kad Programos vadyba turi trūkumų, atsakomybės ir kuruojamų sričių paskirstymo klausimas nėra aiškiai išspręstas.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

Ne iki galo apgalvotas Programos kokybės kontrolės mechanizmas, funkcijos ir atsakomybės tarp programą realizuojančių padalinių, nėra aiškiai apibrėžto socialinių partnerių vaidmens programos kūrimo etape. Nei Aprašas, nei susitikimas su socialiniais partneriais neparodė, kad pastarieji būtų bent kiek aktyviau dalyvavę programos rengime, jos poreikio pagrindime ar įsivaizduotų, kokie specialistai bus rengiami šioje programoje.

Stiprybės: susitikimuose dalyvavę Filologijos ir humanistikos instituto bei Ekonomikos ir finansų fakulteto dėstytojai išreiškė suinteresuotumą programos vykdymu ir norą bendradarbiauti.

III. REKOMENDACIJOS

3.1. Atlikus programos poreikių analizę numatyti realius, įgyvendinamus Programos tikslus bei juos atitinkančius Programos ir studijų dalykų rezultatus.

3.2. Įtraukti socialinius partnerius į programos poreikio tyrimus bei programos koncepcijos kūrimą.

3.3. 4.1. Siekiant tinkamos programos pavadinimo dermės su numatomais studijų rezultatais, programos turiniu ir suteikiama kvalifikacija, rekomenduojama apsvarstyti programos pavadinimą atsižvelgiant į vertinimo išvadose išsakytas pastabas.

3.3. Aiškiai apibrėžti absolventų įsidarbinimo galimybes.

3.4. Apgalvoti priėmimo į Programą reikalavimus arba koreguoti programos verslo dalies sandarą, kad numatomi studijų rezultatai Programos studentams būtų pasiekiami.

3.5. Peržiūrėti Programos dalykinės anglų kalbos komponento studijų dalykus, daugiau kreditų skirti vertimo įgūdžių ugdymui.

3.6. Geriau apgalvoti “Verslo diskursas anglų kalba” (I ir II semestrai) tikslus ir studijų rezultatus, sutvarkyti verslo terminų lietuvių kalba vartoseną.

3.7. Atnaujinti *Lyginamosios teksto analizės ir vertimo* studijų dalyko literatūrą.

3.8. Peržiūrėti *Verslumas ir savisamda* studijų rezultatus, turinį ir privalomą literatūrą.

3.9. Subalansuoti studijų planą, atsižvelgiant į formaliuosius reikalavimus ECTS bei paisant adekvačių studento darbo krūvio apimčių ir vengiant perkrovų, ypač paskutiniame, ketvirtame semestre.

3.10. Apgalvoti anglų kalbos dėstytojų sudėtį atsižvelgiant į jų mokslinių tyrimų sritis.

3.11. Išgryninti atsakomybes už studijų programos kokybės valdymą.

IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS

Mykolo Riomerio universiteto ketinama vykdyti studijų programa *Dalykinė anglų kalba ir verslas* vertinama neigiamai.

Eil.Nr.	Vertinimo sritis	Srities įvertinimas, balai
1	Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai	1
2	Programos sandara	1
3	Personalas	3
4	Materialieji ištekliai	4
5	Studijų eiga ir jos vertinimas	3
6	Programos vadyba	2
	Iš viso:	14

- 1-Nepatenkinamai (yra esminių trūkumų, kuriuos būtina pašalinti)
- 2-Patenkinamai (tenkina minimalius reikalavimus, reikia tobulinti)
- 3-Gerai (sistemiškai plėtojama sritis, turi savitų bruožų)
- 4-Labai gerai (sritis yra išskirtinė)

Grupės vadovas: Jolita Butkienė

Grupės nariai: doc. dr. Laimutė Servaitė